

LIETUVOS ADMINISTRACINIŲ GINČŲ KOMISIJOS ŠIAULIŲ APYGARDOS SKYRIUS

SPRENDIMAS

2024 m. vasario 20 d. Nr. 21RE3-21(AG3-5/25-2024)
Šiauliai

Lietuvos administracinių ginčų komisijos Šiaulių apygardos skyrius (toliau – Komisija), susidedantis iš Komisijos narių Ramintos Ramanauskienės (posėdžio pirmininkė), Lino Dagio (pranešėjas), Giedriaus Jakubėno, Vaidos Paurienės ir Svetlanos Sinkevičienės, sekretoriaujant posėdžio sekretorei Ingridai Mačiulienei, dalyvaujant pareiškėjų R. V. (*duomenys neskelbtini*) ir V. V. (*duomenys neskelbtini*) įgaliotam atstovui A.J. (*duomenys neskelbtini*),

Komisijos posėdyje žodinio proceso tvarka išnagrinėjo administracinį ginčą pagal pareiškėjų R. V. (*duomenys neskelbtini*) ir V. V. (*duomenys neskelbtini*) skundą atsakovei Telšių rajono savivaldybės administracijai dėl medžiojamų gyvūnų daromos žalos prevencinių priemonių diegimo finansavimo.

Komisija

n u s t a t ė:

Pareiškėjai R. V. (duomenys neskelbtini) ir V. V. (duomenys neskelbtini) (toliau – ir Pareiškėjai) 2024 m. sausio 16 d. skundu (toliau – skundas) prašo Komisijos panaikinti Telšių rajono savivaldybės administracijos (toliau – ir Atsakovė arba Administracija) direktoriaus Zigmo Neverdausko 2023 m. gruodžio 20 d. sprendimą Nr. R8-2289 „Dėl medžiojamųjų gyvūnų daromos žalos prevencinių priemonių diegimo finansavimo“ (toliau – ir Sprendimas).

Skunde Pareiškėjai nurodo, kad Sprendimas neskirti jiems paramos buvo priimtas atsižvelgiant į 2023 m. lapkričio 29 d. Telšių rajono savivaldybės administracijos finansinės paramos medžiojamųjų gyvūnų daromos žalos prevencinėms priemonėms diegti teikimo komisijos (toliau – ir Paramos teikimo komisija) siūlymą (posėdžio protokolas Nr. MG-3). Atkreipia dėmesį, kad minėta komisija savo darbą organizuoja ir paraiškas vertina, vadovaudamasi Telšių rajono savivaldybės administracijos direktoriaus 2017 m. gegužės 19 d. įsakymu Nr. A1-811 „Dėl finansinės paramos medžiojamųjų gyvūnų daromos žalos prevencinėms priemonėms diegti Telšių rajono savivaldybėje teikimo tvarkos aprašo patvirtinimo“ patvirtintu Finansinės paramos medžiojamųjų gyvūnų daromos žalos prevencinėms priemonėms diegti Telšių rajono savivaldybėje teikimo tvarkos aprašu (toliau – Aprašas). Atitinkamai Paramos teikimo komisija nustatė, kad paraiškose nurodytas lėšų poreikis viršijo galimą skirti lėšų sumą iš Telšių rajono savivaldybės aplinkos apsaugos rėmimo specialiosios programos, todėl nusprendė nustatyti paraiškų atrankos vertinimo kriterijus: 1) neskirti lėšų paraiškų teikėjams, kurie 2021–2022 metais gavo finansavimą prevencinėms priemonėms įdiegti ir juo pasinaudojo; 2) nustatyti vienai paraiškai 54 proc. finansavimą ir skirti finansavimą paraiškoms iki lėšų limitu pagal paraiškos pateikimo pirmumo laiką (vertinti pagal registraciją Telšių rajono savivaldybės administracijos sistemoje); 3) atsisakius pareiškėjams, kuriems pagal 2 kriterijų skirtas finansavimas, diegti prevencines priemones, siūlyti sekantiems pareiškėjams finansavimą eilės tvarka. Tačiau Pareiškėjai skunde akcentuoja, kad Apraše nėra nustatyta, jog finansavimas gali būti skiriamas pagal paraiškos pateikimo pirmumo laiką. Teigia, kad Paramos teikimo komisija iš esmės

pakeitė administracijos direktoriaus įsakymu patvirtintą Aprašą, įvedė naują reikalavimą, kuris nebuvo žinomas paraiškų pateikimo metu. Pareiškėjų nuomone, toks reikalavimas galėjo būti žinomas tik siauriam žmonių ratui. Be kita ko, Pareiškėjai pažymi, kad teisė keisti Aprašą Paramos teikimo komisijai nėra suteikta, nes Aprašas gali būti pakeistas ar panaikintas tik Administracijos direktoriaus įsakymu (Aprašo 30 punktas). Paramos teikimo komisija, neturėdama teisės pakeisti ir įvesti naujus reikalavimus paraiškų vertinimui, viršijo savo įgaliojimus, todėl šios komisijos priimti sprendimai negali būti laikomi teisėtais ir teisingais, todėl naikintini.

Skunde taip pat pažymima, kad Paramos teikimo komisijos priimto protokolo pagrindu Telšių rajono savivaldybės administracijos direktorius 2023 m. rugsėjo 18 d. (pastaba: galimas rašymo apsirikimas, turėtų būti 2023 m. birželio 8 d.) raštu Nr. R8-02-V-1527 „Dėl medžiojamųjų gyvūnų daromos žalos prevencinių priemonių diegimo finansavimo“ nusprendė neskirti Pareiškėjams finansavimo, todėl šį raštą Pareiškėjai apskundė Lietuvos administraciniu ginčų komisijos Šiaulių apygardos skyriui. Komisija 2023 m. rugpjūčio 7 d. sprendimu Nr. 21RE3-101(AG3-87/26-2023) panaikino Atsakovės 2023 m. birželio 8 d. raštą Nr. R8-02-V-1527 „Dėl medžiojamųjų gyvūnų daromos žalos prevencinių priemonių diegimo finansavimo“. Atsakovė 2023 m. liepos 20 d. įsakymu Nr. A-1088 „Dėl Telšių rajono savivaldybės administracijos direktoriaus 2017 m. gegužės 19 d. įsakymo Nr. A1-181 „Dėl finansinės paramos medžiojamųjų gyvūnų daromos žalos prevencinėms priemonėms diegti Telšių rajono savivaldybėje teikimo tvarkos aprašo patvirtinimo“ pakeitimo“ pakeitė Aprašą ir 19-ame punkte nustatė, kad, jeigu paraiškose visų pareiškėjų prašoma lėšų suma viršija einamaisiais metais Specialiojoje programoje numatytas lėšas, kompensavimas skiriamas prioritetine tvarka: 1) įrašytiems į rezervinį sąrašą gauti finansavimą; 2) pareiškėjams, kurie nebuvo gavę finansavimo; 3) pagal paraiškos pateikimo pirmumo laiką Administracijos dokumentų valdymo sistemoje.

Pareiškėjai nurodo, kad, pakartotinai išnagrinėjus jų paraišką, Administracijos direktorius 2023 m. rugsėjo 19 d. sprendimu Nr. R8-02V-1950 „Dėl medžiojamųjų gyvūnų daromos žalos prevencinių priemonių diegimo finansavimo“, atsižvelgdamas į 2023 m. rugsėjo 12 d. Paramos teikimo komisijos siūlymą (posėdžio protokolas Nr. MG-2), vėl nusprendė neskirti Pareiškėjams lėšų medžiojamųjų gyvūnų daromos žalos prevencinėms priemonėms diegti. Tačiau ir šį kartą Pareiškėjai apskundė minėtą Administracijos direktoriaus sprendimą, o Komisija 2023 m. lapkričio 9 d. sprendimu Nr. 21RE3-167(AG3-148/24-2023) tenkino skundą ir panaikino Administracijos direktoriaus Z. Neverdausko 2023 m. rugsėjo 19 d. sprendimą Nr. R8-02-V-1950 kaip neteisėtą.

Skunde, cituojant Komisijos 2023 m. lapkričio 9 d. sprendimo Nr. 21 RE3-167(AG3-148/24-2023) turinį, Pareiškėjai teigia, kad tiek Paramos teikimo komisija, tiek Administracijos direktorius, nagrinėdami jų paraišką elgėsi neteisėtai, nes sprendimus priiminėjo vadovaudamiesi teisės aktais, kurie nebuvo įstatymu nustatyta tvarka paskelbti Teisės aktų registre. Pareiškėjų nuomone, ne tik sprendimas, priimtas jų atžvilgiu, bet ir visi kiti sprendimai priimti pagal Paramos teikimo komisijos 2023 m. gegužės 17 d. protokolą Nr. MG-1 kitų asmenų atžvilgiu, kuriems buvo ar nebuvo suteiktas finansavimas, teismo gali būti pripažinti negaliojančiais, o išmokėta finansinė parama turėtų būti gražinta.

Akcentuojama, kad Administracijos direktorius skundžiamu Sprendimu, atsižvelgdamas į 2023 m. lapkričio 29 d. Paramos teikimo komisijos siūlymą (posėdžio protokolas Nr. MG-3), vėlgi, nusprendė neskirti Pareiškėjams lėšų medžiojamųjų gyvūnų daromos žalos prevencinėms priemonėms diegti. Tačiau, Pareiškėjų nuomone, jie turi teisę į finansinę paramą pagal paraišką, nes Atsakovė, atsisakydama skirti prašomą paramą, netinkamai taikė ginčo santykius reglamentuojančius teisės aktus. Pareiškėjų teigimu, Paramos teikimo komisijos siūlymas ir Administracijos direktoriaus sprendimas neskirti Pareiškėjams finansinės paramos buvo priimtas vadovaujantis nepaskelbtu, todėl negaliojančiu 2017 m. gegužės 19 d. Aprašu, be kita ko, neatsižvelgiant į Komisijos 2023 m. lapkričio 9 d. sprendime išdėstytus motyvus, todėl Sprendimas neatitinka Viešojo administravimo įstatymo 10 straipsnio 5 dalies reikalavimų ir negali būti laikomas teisėtu.

Atsakovė atsiliepiamu nesutinka su Pareiškėjų skundu ir prašo jį atmesti kaip nepagrįstą.

Atsiliepiamu (b. l. 14) Atsakovė nesutinka su Pareiškėjų nuomone, kad skundžiamas Sprendimas negali būti laikomas teisėtu, nes neatitinka Lietuvos Respublikos viešojo administravimo įstatymo (toliau – ir VAĮ) 10 straipsnio 5 punkto reikalavimų.

Pažymi, kad Lietuvos vyriausiasis administracinis teismas yra akcentavęs, kad viešojo administravimo sistemai priklausančių kompetentingų institucijų sprendimai turi būti aiškūs, tikslūs, nedviprasmiški, leidžiantys suinteresuotam subjektui suvokti, kokios priežastys lėmė vienokį ar kitokį valdžios institucijų sprendimą. Nagrinėjant kilusį ginčą turi būti nustatyta, ar asmuo, kuriam adresuotas aktas, iš esmės galėjo ir turėjo suvokti (suprasti) priimto sprendimo faktinius ir teisinius pagrindus, jo priėmimo motyvus. Tokių aplinkybių konstatavimas (galėjo ir turėjo suprasti) įgalintų pripažinti, arba nepripažinti VAĮ 10 straipsnio 5 dalies reikalavimų pažeidimo, įgalina konstatuoti, arba ne esamus trūkumus, vertintinus kaip esminius, ar kaip neesminius, nesudarančius savarankiško ir pakankamo pagrindo ginčijamą sprendimą pripažinti neteisėtu bei jį panaikinti.

Atsakovės teigimu, Sprendime yra nurodytas teisinis pagrindas, kitos administraciniam sprendimui įtakos turėjusios aplinkybės, administracinio sprendimo motyvai. Sprendime aiškiai nurodoma, kodėl R. V. (*duomenys neskelbtini*) nebuvo skirtas finansavimas diegti prevencines priemones, Sprendimas pagrįstas aplinkybėmis ir motyvais, kurie lėmė tokio turinio administracinį aktą. Atsakovė laikosi nuomonės, kad Sprendimas yra teisėtas ir pagrįstas, jis priimtas tinkamai pritaikius ginčo santykius reglamentuojančius teisės aktus.

Skundas tenkintinas.

Ginčas byloje kilo dėl Telšių rajono savivaldybės administracijos 2023 m. gruodžio 20 d. sprendimo Nr. R8-2289 „Dėl medžiojamųjų gyvūnų daromos žalos prevencinių priemonių diegimo finansavimo“ (minėta, toliau – ir Sprendimas; b. l. 5), kuriuo buvo nuspręsta neskirti R. V. (*duomenys neskelbtini*) lėšų medžiojamųjų gyvūnų daromos žalos prevencinėms priemonėms diegti, teisėtumo.

Byloje nustatyta, kad 2023 m. balandžio 28 d. Pareiškėjai pateikė Atsakovei paraišką dėl finansinės paramos medžiojamųjų gyvūnų daromos žalos prevencinėms priemonėms diegti suteikimo (toliau – ir Paraiška). Telšių rajono savivaldybės administracijos direktorius 2023 m. birželio 8 d. raštu Nr. R8-02-V-1527 nusprendė neskirti Pareiškėjams finansavimo. Pareiškėjų netenkino toks sprendimas, todėl Pareiškėjai pateikė skundą Komisijai, kuri 2023 m. rugpjūčio 7 d. sprendimu Nr. 21RE3-101(AG3-87/26-2023) panaikino Telšių rajono savivaldybės administracijos direktorius 2023 m. birželio 8 d. raštą Nr. R8-02-V-1527.

Pakartotinai išnagrinėjusi Pareiškėjų paraišką, 2023 m. rugsėjo 19 d. sprendimu Nr. R8-02V-1950, atsižvelgdama į 2023 m. rugsėjo 12 d. Paramos teikimo komisijos siūlymą (posėdžio protokolas Nr. MG-2), Atsakovė nusprendė neskirti Pareiškėjams lėšų medžiojamųjų gyvūnų daromos žalos prevencinėms priemonėms diegti. Pareiškėjai vėl pateikė skundą Komisijai, kuri 2023 m. lapkričio 9 d. sprendimu Nr. 21 RE3-167(AG3-148/24-2023) panaikino Administracijos 2023 m. rugsėjo 19 d. sprendimą Nr. R8-02V-1950 kaip neteisėtą.

Administracijos direktorius 2023 m. gruodžio 20 d. sprendimu Nr. R8-2289, atsižvelgdamas į 2023 m. lapkričio 29 d. Paramos teikimo komisijos siūlymą (posėdžio protokolas Nr. MG-3; b. l. 16-17), nusprendė neskirti lėšų Pareiškėjams medžiojamųjų gyvūnų daromos žalos prevencinėms priemonėms diegti. Skundžiamas Sprendimas buvo priimtas vadovaujantis Aprašo 25 punktu, numatančiu, kad – „*lėšos Prevencinėms priemonėms kompensuoti skiriamos Administracijos direktoriaus įsakymu, atsižvelgiant į Komisijos siūlymą ir neviršijant Specialiojoje programoje medžiojamųjų gyvūnų daromos žalos Prevencinėms priemonėms numatytų lėšų*“, kartu pažymint, kad Telšių rajono savivaldybės aplinkos apsaugos rėmimo specialiojoje programoje nebėra lėšų, todėl Pareiškėjams (prašymą padavusiai R. V. (*duomenys neskelbtini*)) lėšos nėra skiriamos.

Pažymėtina, kad vientisos (vienos) administracinės procedūros metu, prieš priimant galutinį sprendimą, gali būti ir dažnai yra surašomas ne vienas viešojo administravimo institucijos dokumentas, kaip ir šiuo atveju Paramos teikimo komisijos protokolas Nr. MG-3. Šie dokumentai paprastai atlieka tik pagalbinį, tarpinį ar aptarnaujantį vaidmenį viešojo administravimo procedūroje ir jais dažniausiai nėra įforminami baigiamieji (galutiniai) kompetentingų (įgaliotų) asmenų

(pareigūnų) sprendimai tuo klausimu, dėl kurio buvo pradėta administracinė procedūra. Jais gali būti sprendžiami įvairūs procedūriniai klausimai, tiesiogiai nesusiję su asmens teisių ar pareigų atsiradimu, pasikeitimu ar išnykimu (pasibaigimu). Dėl šios priežasties šie dokumentai dažnai (tačiau jokių būdu ne visada) suinteresuotiems asmenims jokių materialinių teisinių pasekmių nesukelia. Visgi, administracinių teismų praktikoje pripažįstama, kad atitinkamos administracinės procedūros dokumentas, kuriame išdėstomos nustatytos aplinkybės ir kurio pagrindu priimamas individualus administracinis aktas, sukeliantis materialines teises pasekmes, yra to administracinio akto neatskiriamoji (motyvuojamoji) dalis. Nagrinėjamo atveju akivaizdu, kad skundžiamas Administracijos direktoriaus Sprendimas ir Paramos teikimo komisijos 2023 m. lapkričio 29 d. posėdžio protokolas Nr. MG-3 (toliau – ir Protokolas Nr. MG-3) atspindi vientisą viešojo administravimo subjekto valios išraišką, todėl šie administraciniai aktai bus vertinami kartu kaip vienas Sprendimas.

Dėl taikytų teisės aktų

Nagrinėjamo ginčo kontekste pirmiausia paminėtina, kad Komisija, išnagrinėjusi ankstesnį Pareiškėjų skundą dėl Administracijos 2023 m. rugsėjo 19 d. sprendimo Nr. R8-02V-1950, kuriuo buvo nuspręsta neskirti Pareiškėjams lėšų medžiojamųjų gyvūnų daromos žalos prevencinėms priemonėms diegti pagal jų 2023 m. balandžio 28 d. paraišką, priėmė 2023 m. lapkričio 9 d. sprendimą Nr. 21 RE3-167(AG3-148/24-2023), kuris ginčo šalių nebuvo skundžiamas ir 2023 m. gruodžio 9 d. įsiteisėjo, o 2023 m. gruodžio 12 d. buvo pateiktas vykdyti Atsakovei (administracinio ginčo byla Nr. AG3-148/24-2023). Šiame Komisijos sprendime, be kita ko, buvo atkreiptas Atsakovės dėmesys, kad norminiai teisės aktai, kurių nuostatomis buvo grindžiamas sprendimas neskirti Pareiškėjams lėšų medžiojamųjų gyvūnų daromos žalos prevencinėms priemonėms diegti, Lietuvos Respublikos teisėkūros pagrindų įstatymo (toliau – ir Teisėkūros pagrindų įstatymas) nustatyta tvarka nėra oficialiai paskelbti Teisės aktų registre.

Nagrinėjant šią administracinio ginčo bylą buvo nustatyta, kad Telšių rajono savivaldybės administracijos direktoriaus 2017 m. gegužės 19 d. įsakymas Nr. A1-811 „Dėl finansinės paramos medžiojamųjų gyvūnų daromos žalos prevencinėms priemonėms diegti Telšių rajono savivaldybėje teikimo tvarkos aprašo patvirtinimo“, kuriuo patvirtintas Finansinės paramos medžiojamųjų gyvūnų daromos žalos prevencinėms priemonėms diegti Telšių rajono savivaldybėje teikimo tvarkos aprašas (minėta, toliau – ir Aprašas), Telšių rajono savivaldybės administracijos 2017 m. birželio 15 d. įsakymas Nr. A1-996 „Dėl finansinės paramos medžiojamųjų gyvūnų daromos žalos prevencinėms priemonėms diegti teikimo komisijos sudėties sudarymo ir jos nuostatų patvirtinimo“, kuriuo patvirtinti Finansinės paramos medžiojamųjų gyvūnų daromos žalos prevencinėms priemonėms diegti teikimo komisijos nuostatai (toliau – ir Nuostatai), Telšių rajono savivaldybės administracijos direktoriaus 2022 m. kovo 24 d. įsakymas Nr. A1-399 „Dėl Telšių rajono savivaldybės administracijos direktoriaus 2017 m. gegužės 19 d. įsakymo Nr. A1-811 „Dėl finansinės paramos medžiojamųjų gyvūnų daromos žalos prevencinėms priemonėms diegti Telšių rajono savivaldybėje teikimo tvarkos aprašo patvirtinimo“ pakeitimo“, kuriuo atitinkamai buvo pakeisti Aprašo 10 ir 12 punktai – nustatyta tvarka nėra paskelbti Teisės aktų registre. Šiuo aspektu Pareiškėjai pagrįstai skunde kelia klausimą, ar skundžiamas Sprendimas gali būti laikomas teisėtu, atitinkančiu VAI nuostatas – jei yra grindžiamas teisės aktais, kurie oficialiai nepaskelbti.

Konkrečiu atveju nustatyta, kad Paramos teikimo komisija ir atitinkamai Administracijos direktorius skundžiamą Sprendimą grindė Aprašo nuostatomis (10 punktas; 25 punktas), kurios nebuvo oficialiai paskelbtos Teisės aktų registre. Kartu būtina paminėti, kad Atsakovė savo atsiliepime nepateikė jokios savo pozicijos dėl konkrečių teisės aktų, kuriais vadovaujasi priimdama sprendimus dėl lėšų skyrimo/neskystimo medžiojamųjų gyvūnų daromos žalos prevencinėms priemonėms diegti, nors, kaip minėta, į tai Komisija jau buvo atkreipusi dėmesį savo ankstesniame 2023 m. lapkričio 9 d. sprendime Nr. 21 RE3-167(AG3-148/24-2023). Nepaisant to, Atsakovė, vėlgi, priėmė naują Sprendimą, vadovaudamasi tais pačiais Teisės aktų registre neskelbiamais aktais.

Pažymėtina, jog pagal VAI 2 straipsnio 9 dalį norminis administracinis aktas – viešojo administravimo subjekto priimtas daugkartinio taikymo teisės aktas, nustatantis elgesio taisykles,

skirtas individualiai neapibrėžtai asmenų grupei. Administracinis sprendimas – teisės aktų reglamentuotu būdu ir (ar) forma išreikšta vienkartinė viešojo administravimo subjekto valia dėl teisės taikymo, privaloma ir skirta konkrečiam asmeniui ar individualiai apibrėžtai asmenų grupei (VAĮ 2 straipsnio 5 dalis).

Nagrinėjamo ginčo kontekste ginčo šalys neiškėlė abejonų, ar byloje minimi Administracijos direktoriaus priimti įsakymai, kuriais patvirtintas Aprašas su vėlesniais pakeitimais, yra norminio, ar individualaus pobūdžio. Kita vertus, nekyla abejonų, kad Aprašas, kurio pagrindu dėl Pareiškėjų teisėtų interesų buvo priimtas skundžiamas Sprendimas, yra norminio pobūdžio, todėl jo skelbimui, galiojimui ir taikymui yra keliami tam tikri imperatyvūs reikalavimai.

Teisėkūros pagrindų įstatymo 6 straipsnio 1 dalyje nustatyta, jog Teisės aktų registras skirtas šio straipsnio 2 dalyje nurodytų Teisės aktų registro objektų registravimui, skelbimui, apskaitai, sisteminimui ir informacijos teikimui. Teisės aktų registro objektais *inter alia* (be kita ko) yra ir savivaldybių institucijų norminiai teisės aktai, taip pat savivaldybių merų priimami teisės aktai, kuriuos skelbti Teisės aktų registre privaloma pagal teisės aktus (6 straipsnio 2 dalies 16 punktas). Šio įstatymo 6 straipsnio 2 dalies 1–18 punktuose nurodyti teisės aktai registruojami ir oficialiai skelbiami Teisės aktų registre (19 straipsnio 1 dalis). Teisės aktų nustatytus įgaliojimus turinčio subjekto pasirašytas teisės aktas, kuris yra Teisės aktų registro objektas, ne vėliau kaip kitą darbo dieną po pasirašymo įregistruojamas ir paskelbiamas Teisės aktų registre <...> (19 straipsnio 2 dalis), Teisės akto įregistravimas ir paskelbimas Teisės aktų registre laikomas oficialiu teisės akto paskelbimu <...> (19 straipsnio 3 dalis). Norminis teisės aktas įsigalioja kitą dieną po oficialaus paskelbimo Teisės aktų registre, jeigu pačiame teisės akte nenumatyta vėlesnė įsigaliojimo data <...> (20 straipsnio 1 dalis).

Atkreiptinas dėmesys, kad iki Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatymo įsigaliojimo (nauja redakcija galioja nuo 2023 m. balandžio 1 d.), pagal Aprašo patvirtinimo metu galiojusį minėtą įstatymą – savivaldybės vykdomoji institucija (vykdomosios institucijos) buvo ir savivaldybės administracijos direktorius (Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatymo 3 straipsnio 3 dalies 2 punktas; redakcija galiojusi iki 2023 m. kovo 31 d.). Tai reiškia, kad Telšių rajono savivaldybės administracijos direktoriaus įsakymais iki 2023 m. kovo 31 d. patvirtinti norminiai teisės aktai taip pat buvo Teisės aktų registro objektais.

Lietuvos Respublikos Konstitucinis Teismas (toliau – ir Konstitucinis Teismas) savo jurisprudencijoje yra pažymėjęs, kad vienas esminių konstitucinio teisinės valstybės principo elementų – teisinio saugumo principas, kuris reiškia, kad valstybė turi pareigą užtikrinti teisinio reguliavimo tikrumą ir stabilumą, apsaugoti teisinių santykių subjektų teises, taip pat įgytas teises, gerbti teisėtus lūkesčius (Konstitucinio Teismo 2001 m. liepos 12 d., 2002 m. lapkričio 5 d., 2003 m. kovo 4 d., 2003 m. kovo 17 d. nutarimai). Analizuodamas teisinio saugumo principą, Konstitucinis Teismas, be kita ko, kaip vieną iš šio principo aspektų, yra nurodęs – kad teisės norminiai aktai turi būti nustatyta tvarka paskelbiami, ir su jais turi turėti galimybę susipažinti visi teisinių santykių subjektai (Konstitucinio Teismo 2001 m. liepos 12 d. nutarimas).

Aiškindamas Lietuvos Respublikos Konstitucijos 7 straipsnio 2 dalį, nustatančią, kad galioja tik paskelbti įstatymai, Konstitucinis Teismas savo aktuose, be kita ko, yra konstatavęs, jog įstatymai negalioja ir negali būti taikomi, jei jie nėra oficialiai paskelbti (Konstitucinio Teismo 2001 m. sausio 11 d., 2007 m. birželio 27 d., 2010 m. vasario 9 d. nutarimai); oficialus įstatymų paskelbimas laikantis Konstitucijoje ir įstatymuose nustatytos tvarkos yra būtina sąlyga ne tik įstatymams įsigalioti, bet ir tam, kad teisės subjektai žinotų, kokie įstatymai galioja, koks yra jų turinys, ir juos vykdytų (Konstitucinio Teismo 2001 m. sausio 11 d., 2003 m. spalio 29 d., 2007 m. birželio 27 d. nutarimai); Konstitucinis reikalavimas, jog galioja tik tie teisės aktai, kurie yra paskelbti, yra neatsiejamas ir nuo konstitucinio teisinės valstybės principo, jis yra vienas iš esminių konstitucinio teisinės valstybės principo elementų – svarbi teisinio tikrumo prielaida (Konstitucinio Teismo 2001 m. lapkričio 29 d., 2003 m. gegužės 30 d., 2003 m. spalio 29 d., 2007 m. birželio 27 d. nutarimai).

Aptartos teisinės nuostatos ir Konstitucinio Teismo išaiškinimai sąlygoja neabejotiną išvadą, kad savivaldybių priimti norminiai teisės aktai turi būti oficialiai skelbiami Teisės aktų registre, kaip

tai nustatyta Teisėkūros pagrindų įstatymo nuostatose – priešingu atveju, oficialiai nepaskelbtas norminis teisės aktas, esantis Teisės akto registro objektu, yra negaliojantis ir negali būti taikomas.

Šios išvados nepaneigia tai, kad Aprašas, kuris buvo taikomas konkrečiu atveju, su vėlesniais pakeitimais, yra skelbiamas Telšių rajono savivaldybės interneto svetainėje, Teisės aktų informacinėje sistemoje ir *de facto* egzistavo galimybė su jais susipažinti, kadangi tai neprilygsta teisės akto paskelbimui pagal jų priėmimo metu galiojusius teisės aktų reikalavimus. Norminio teisės akto paskelbimas kitais būdais – paskelbiant jį priėmusio subjekto interneto svetainėje, viešinant kitais būdais – nelaikytinas oficialiu teisės akto paskelbimu Teisėkūros pagrindų įstatymo nustatyta tvarka (žr., pvz., *mutatis mutandis* Lietuvos vyriausiojo administracinio teismo 2013 m. sausio 2 d. sprendimą administracinėje byloje Nr. I⁴⁹²-46/2012, 2014 m. gegužės 19 d. nutartį administracinėje byloje Nr. A⁵⁵²-778/2014) (LVAT 2016 m. gegužės 12 d. sprendimas administracinėje byloje Nr. I-4-602/2016).

Sprendžiant dėl skundžiamo Sprendimo teisėtumo VAĮ 10 straipsnio 2 dalies 5 punkto nuostatos aspektu – administraciniame sprendime turi būti nurodyta administracinio sprendimo teisinis ir faktinis pagrindas ar kitos administraciniam sprendimui įtakos turėjusios aplinkybės, taip pat įstatymo viršenybės principo, reiškiančio – kad įgaliojimai atlikti viešąjį administravimą viešojo administravimo subjektams turi būti nustatyti laikantis šio įstatymo nustatytų reikalavimų, o viešojo administravimo subjektų veikla turi atitikti šiame įstatyme išdėstytus teisinius pagrindus, kad administraciniai sprendimai, susiję su asmenų teisių ir pareigų įgyvendinimu, visais atvejais turi būti pagrįsti įstatymais – įgyvendinimo kontekste, darytina išvada, kad skundžiamas Sprendimas tiek, kiek jis grindžiamas oficialiai nepaskelbtu norminiu administraciniu aktu (Aprašu), negali būti laikomas teisėtu.

Kartu šioje dalyje pažymėtina, kad Komisija neturi įgaliojimų spręsti dėl norminių administracinių aktų teisėtumo. Pagal Ikiteisminio administracinių ginčų nagrinėjimo tvarkos įstatymo (toliau – ir IAGNTĮ) 5 straipsnio nuostatas, Lietuvos administracinių ginčų komisija nagrinėja skundus (prašymus) dėl savivaldybių administravimo subjektų priimtų individualių administracinių aktų ir veiksmų (neveikimo) teisėtumo. Lietuvos Respublikos administracinių bylų teisenos įstatyme (toliau – ir ABTĮ) įtvirtinta administracinių teismų kompetencija nagrinėti normines administracines bylas. ABTĮ nurodyta, kokie subjektai turi teisę kreiptis į administracinę teisumą dėl norminio administracinio akto teisėtumo patikros, kokie aktai ir kuriame administraciniame teisme tiriami, reglamentuojami kreipimosi į administracinę teisumą formos ir turinio reikalavimai, įtvirtintos tokių bylų nagrinėjimo administraciniuose teismuose nuostatos. Šiuo atveju nėra duomenų, jų nepateikė nei Pareiškėjai, kad jų skunde minimos teisinės nuostatos (ar norminiai teisės aktai), kuriomis buvo grindžiamas Sprendimas, atitinkamo subjekto būtų pripažintos neteisėtomis ir (ar) negaliojančiomis. Kaip minėta, Komisija neturi įgaliojimų spręsti dėl norminių administracinių aktų teisėtumo, todėl plačiau šiuo klausimu nepasisakys.

Dėl reikalavimo panaikinti skundžiamą Sprendimą

Nagrinėjamo ginčo kontekste pažymėtina, jog viešojoje teisėje taikomi įstatymo viršenybės ir teisinio apibrėžtumo principai lemia tai, kad viešojo administravimo subjektai, vykdydami įstatymais jiems priskirtą veiklą, veiktų tik taip, kaip numato teisės aktai. Sprendžiant klausimą dėl sprendimo teisėtumo, svarbu tai, kad Administracija yra viešojo administravimo subjektas, veikiantis viešojo administravimo srityje, todėl jos veiklai taikytinos VAĮ nuostatos, garantuojančios asmenų teisę apskusti viešojo administravimo subjektų veiksmus, neveikimą ar administracinius sprendimus, taip pat teisę į įstatymais pagrįstą ir objektyvų asmenų prašymų ir skundų nagrinėjimą ir kt. (VAĮ 1 straipsnis).

Lietuvos Respublikos savivaldybių aplinkos apsaugos rėmimo specialiosios programos įstatymo Nr. IX-1607 (suvestinė redakcija nuo 2021-11-01; toliau – ir Įstatymas) 1 straipsnis nustato Savivaldybių aplinkos apsaugos rėmimo specialiosios programos (toliau – ir Specialioji programa) lėšų šaltinius ir jų naudojimo tvarką. Specialiosios programos tikslas – finansuoti savivaldybių vykdomas aplinkos apsaugos priemones, kurios yra numatytas šio Įstatymo 4 straipsnyje (2 straipsnio 1 dalis) – tarp jų – finansiškai remti žemės sklypų, kuriuose medžioklė nėra uždrausta, savininkus,

valdytojus ir naudotojus, įgyvendinančius žalos prevencijos priemones, kuriomis jie siekia išvengti medžiojamųjų gyvūnų daromos žalos (želdinių apdorėjimas repelentais, aptvėrimas tvoromis ar apsauginėmis juostomis, želdinių, gerinančių laukinių gyvūnų natūralias mitybos sąlygas, veisimas ir kitos priemonės), įsigyti kartografinę ir kitą medžiagą, reikalingą pagal Medžioklės įstatymo reikalavimus rengiamiems medžioklės plotų vienetų sudarymo ar jų ribų pakeitimo projektams parengti (Įstatymo 4 straipsnio 1 dalies 3 punktas). Ši priemonė finansuojama įplaukomis, kurias sudaro medžioklės plotų naudotojų mokesčiai, mokami įstatymų nustatytais proporcijomis ir tvarka už medžiojamųjų gyvūnų išteklių naudojimą (Įstatymo 3 straipsnio 2 punktas). Programos finansavimo pajamos ir išlaidos planuojamos savivaldybių biudžete savivaldybių tarybų nustatyta tvarka. Specialiosios programos priemonės tvirtina savivaldybės taryba (Įstatymo 2 straipsnio 2-3 dalys). Specialiosios programos lėšos, nepanaudotos einamaisiais biudžetiniais metais, naudojamos kitiems metams numatytoms priemonėms finansuoti (Įstatymo 4 straipsnio 2 dalis).

Iš aptarto reglamentavimo akivaizdu, kad finansinės paramos žemės sklypų, kuriuose medžioklė nėra uždrausta, savininkams, valdytojams ir naudotojams, įgyvendinantiems žalos prevencijos priemones, siekiant išvengti medžiojamųjų gyvūnų daromos žalos – skyrimas, dydis ir proporcijos, tiesiogiai priklauso nuo konkrečiais einamaisiais biudžetiniais metais medžioklės plotų naudotojų sumokėtų mokesčių už medžiojamųjų gyvūnų išteklių naudojimą. Kitaip tariant, parama konkrečiai aplinkos apsaugos priemonei įgyvendinti suinteresuotiems asmenims gali būti skiriama tiek, kiek yra surinkta lėšų Specialiojoje programoje medžiojamųjų gyvūnų daromos žalos prevencinėms priemonėms.

Iš esmės tos pačios Įstatyme nustatytos nuostatos įtvirtintos ir Telšių rajono savivaldybės administracijos direktoriaus patvirtintame Apraše, dėl kurio taikymo Komisija jau pasisakė ankstesnėje šio sprendimo dalyje. Taigi, Aprašo, kurį Atsakovė taikė vertindama Pareiškėjų 2023 m. balandžio 28 d. pateiktą Paraišką, 1 punkte nustatyta, kad finansinės paramos medžiojamųjų gyvūnų daromos žalos prevencinėms priemonėms diegti teikimo tvarkos aprašas reglamentuoja įgyvendintų prevencinių priemonių (toliau – ir Prevencinės priemonės) patirtų išlaidų kompensavimą. Nustatyta, kad šiuo Aprašu turi vadovautis ir finansinės paramos medžiojamųjų gyvūnų daromos žalos Prevencinėms priemonėms diegti teikimo komisija (minėta, toliau – ir Paramos teikimo komisija; Aprašo 2 punktas). Pagal Aprašo 7.3 papunktį, viena iš Prevencinių priemonių yra ir sklypų aptvėrimo tvoromis, apsauginėmis juostomis darbai ir šiems darbams atlikti reikalingų medžiagų pirkimas. Nuo 2022 m. kovo 24 d. pakeisto Aprašo 10 punkte buvo nustatyta, kad finansinės paramos dydis yra nuo 50 iki 100 procentų nuo pareiškėjo prašomos finansinės paramos Prevencinėms priemonėms diegti. Didžiausia finansinės paramos suma vienai paraiškai įgyvendinti negali viršyti 10000 eurų. Aprašo 25 punkte buvo nustatyta, kad lėšos Prevencinėms priemonėms kompensuoti skiriamos Administracijos direktoriaus įsakymu, atsižvelgiant į Paramos teikimo komisijos siūlymą ir neviršijant Specialiojoje programoje medžiojamųjų gyvūnų daromos žalos Prevencinėms priemonėms numatytų lėšų. Paraiškas planuojamoms Prevencinėms priemonėms įgyvendinti vertina ir lėšas finansinei paramai gauti siūlo Paramos teikimo komisija, kuri taip pat sprendžia ir visus kitus klausimus, susijusius su Prevencinių priemonių įgyvendinimu ir lėšų paskirstymu (Aprašo 28 punktas). Aprašas keičiamas ar panaikinamas Administracijos direktoriaus įsakymu (Aprašo 30 punktas).

Kaip minėta, Pareiškėjai skundu kvestionuoja Aprašo taikymą, Atsakovei sprendžiant dėl Paraiškos, bet kartu skunde nenurodo, kokias teises nuostatas taikant ir kokio biudžeto sąskaita Atsakovė turėtų iš naujo spręsti dėl 2023 m. balandžio 28 d. R. V. (*duomenys neskelbtini*) Paraiškos.

Kaip minėta, Pareiškėjų 2023 m. balandžio 28 d. Paraiška Atsakovės buvo vertinta 3 kartus ir visus kartus atsisakyta skirti lėšų Pareiškėjams Prevencinėms priemonėms kompensuoti – 2023 m. birželio 8 d., 2023 m. rugsėjo 19 d. Administracijos direktoriaus sprendimais ir atitinkamai skundžiamu Sprendimu. Tiek dėl Atsakovės 2023 m. birželio 8 d. sprendimo Nr. R8-02-V-1527, tiek dėl 2023 m. rugsėjo 19 d. sprendimo Nr. R8-02V-1950, Komisija atitinkamai pasisakė 2023 m. rugpjūčio 7 d. sprendime Nr. 21RE3-101(AG3-87/26-2023) ir 2023 m. lapkričio 9 d. sprendime Nr. 21 RE3-167(AG3-148/24-2023). Abiem atvejais Komisija nusprendė panaikinti minimus Administracijos direktoriaus sprendimus vadovaudamasi, iš esmės, tais pačiais argumentais – kad iš

Administracijos sprendimų neaišku, koks teisinis pagrindas, kokios konkrečios aplinkybės, motyvai, kriterijai, požymiai lėmė tokių sprendimų priėmimą dėl 2023 m. balandžio 28 d. R. V. (*duomenys neskelbtini*) Paraiškos, kodėl būtent Pareiškėjams nebuvo skirtas finansavimas diegti Prevencines priemones, o kitiems suinteresuotiems asmenims finansavimas tokioms priemonėms diegti skirtas (administracinio ginčo bylos Nr. AG3-87/26-2023 ir Nr. AG3-148/24-2023).

Nagrinėjama atveju iš skundžiamo Sprendimo matyti, kad esminė priežastis, dėl kurios Pareiškėjams neskiriamos lėšos medžiojamųjų gyvūnų daromos žalos prevencinėms priemonėms diegti pagal Paraišką, yra ta, kad objektyviai nebėra lėšų prašomai Prevencinei priemonei kompensuoti, kad visos 2023 metais surinktos lėšos šiam tikslui buvo panaudotos ir iš pateiktų 39 paraiškų buvo tenkintos tik 15, skiriant suinteresuotiems asmenims po 54 proc. nuo paraiškose prašomų lėšų sumos, bet neviršijant 10000 eurų. Taigi, Atsakovė atsisakymą finansuoti Pareiškėjų Paraišką iš esmės grindė lėšų trūkumu bei teisiniu reguliavimu, kuriame nustatyta, jog visos 2023 metais skirtos lėšos konkrečiai Prevenciniai priemonei diegti yra panaudotos, ir teisinis reglamentavimas nenumato galimybės skirti paramą Pareiškėjams medžiojamųjų gyvūnų daromos žalos prevencinėms priemonėms diegti iš kitų Specialiosios programos finansavimo šaltinių. Kartu paminėtina, kad skunde Pareiškėjai nenurodo jokių argumentų, susijusių su jų pateiktos Paraiškos netinkamu vertinimu, o skundžiamame Sprendime nėra nurodomi jokie Paraiškos trūkumai tiek dėl turinio, tiek dėl prašomos finansuoti konkrečios Prevencinės priemonės įgyvendinimo ir (ar) prašomo finansavimo dydžio. Iš to, kas paminėta, galima spręsti, kad po Komisijos 2023 m. lapkričio 9 d. sprendimo Nr. 21 RE3-167 (AG3-148/24-2023) įsiteisėjimo, Atsakovei išnagrinėjus Pareiškėjų 2023 m. balandžio 28 d. Paraišką iš naujo, finansavimas pagal minėtą Paraišką būtų buvęs skirtas, tačiau 2023 metais to padaryti nebebuvo galimybės, nes baigėsi tais metais surinktos lėšos, numatytos konkrečiai Specialiajai programai finansuoti.

Iš Telšių rajono savivaldybės tarybos 2023 m. lapkričio 30 d. sprendimu Nr. T1- 320 „Dėl Telšių rajono savivaldybės aplinkos apsaugos rėmimo specialiosios programos 2023 m. sąmatos, patvirtintos Telšių rajono savivaldybės tarybos 2023 m. sausio 26 d. sprendimu Nr. T1-8 „Dėl Telšių rajono savivaldybės aplinkos apsaugos rėmimo specialiosios programos 2023 m. sąmatos patvirtinimo“ pakeitimo“ patvirtintos Telšių rajono savivaldybės aplinkos apsaugos rėmimo specialiosios programos 2023 m. sąmatos (toliau – ir Sąmata) matyti, kad medžiojamųjų gyvūnų daromos žalos prevencinėms priemonėms vykdyti buvo skirta lėšų – 48600 eurų, iš kurių visi buvo panaudoti. Komisija neturi pagrindo abejoti susiklosčiusia situacija dėl skirtų ir panaudotų lėšų konkrečiai Prevenciniai priemonei finansuoti, tuo labiau, kad jokių prieštaraujančių argumentų dėl šio klausimo nepateikė nei Pareiškėjų atstovas.

Apibendrinant tai, kas paminėta, Komisija sutinka, kad Telšių rajono savivaldybės aplinkos apsaugos rėmimo specialiojoje programoje Medžiojamųjų gyvūnų daromos žalos prevencinėms priemonėms įgyvendinti skirtų lėšų 2023 metais nepakako Pareiškėjų Paraiškoje nurodytam lėšų poreikiui, visgi, tai nepaaiškina, kodėl finansavimas buvo skirtas kitiems suinteresuotiems asmenims, o R. V. (*duomenys neskelbtini*) neskirtas. Iš skundžiamo Sprendimo liko neaišku, pagal kokius požymius, vadovaujantis kokiais kriterijais vienų pareiškėjų paraiškos buvo tenkinamos, o kitos ne. Viešojo administravimo subjekto pareiga kiekvienu atveju motyvuoti individualų administracinį sprendimą, reiškia institucijos pareigą pagrįsti sprendimą tiek teisiniais, tiek faktiniais argumentais, t. y. nurodyti priežastis, argumentus, įrodymus, lėmusius konkretaus sprendimo priėmimą. Tokie faktiniai argumentai turi būti nurodyti sprendime arba kituose dokumentuose, tačiau šiuo atveju nei Sprendime, nei Protokole Nr. MG-3 individualios argumentacijos, kodėl būtent R. V. (*duomenys neskelbtini*) neskirtas finansavimas, nėra.

VAĮ 3 straipsnio 4 punkte įtvirtintas įstatymo viršenybės principas reikalauja, kad administraciniai sprendimai, susiję su asmenų teisių ir pareigų įgyvendinimu, visais atvejais turi būti pagrįsti įstatymais. Viešojo administravimo subjekto pakartotini veiksmai, kuriais nepriimamas teisėtas, pagrįstas ir motyvuotas sprendimas dėl asmens prašymo, vertintini kaip turintys biurokratizmo požymių, kas nesiderina su VAĮ 3 straipsnyje įtvirtintais atsakomybės už priimtus sprendimus, objektyvumo, skaidrumo, nepiktnaudžiavimo valdžia principais.

VAĮ 10 straipsnio 5 dalyje nustatyta, kad administraciniame sprendime jį priimančias pagal suteiktus įgaliojimus viešojo administravimo subjektas, be kita ko, turi nurodyti administracinio sprendimo teisinį ir faktinį pagrindą ar kitas administraciniam sprendimui įtakos turėjusias aplinkybes bei administracinio sprendimo motyvus. Pastaroji teisės norma siejama su teisėtumo principu, pagal kurį reikalaujama, kad viešojo administravimo subjektai savo veikla nepažeistų teisės aktų, kad jų sprendimai būtų pagrįsti, o sprendimų turinys atitiktų teisės normų reikalavimus. Paminėtos nuostatos reiškia, kad viešojo administravimo subjektas pagal kompetenciją privalo veikti tik taip, kaip nustatyta teisės aktuose. Plečiamasis viešojo administravimo subjekto kompetencijos aiškinimas viešojoje administracinėje teisėje nėra galimas. Lietuvos vyriausiasis administracinis teismas (toliau – ir LVAT) ne sykį yra konstatavęs, kad gero administravimo principas yra ne tik Europos Sąjungos, bet ir Lietuvos Respublikos teisinės sistemos pamatinis principas, įtvirtintas <...> ir Konstitucijos 5 straipsnio 3 dalyje, nustatančioje, kad valdžios įstaigos tarnauja žmonėms (LVAT praktikos, taikant Viešojo administravimo įstatymo normas, apibendrinimas Nr. 30, 2016, p. 464-465). Gero administravimo principas siejamas su pareiga motyvuoti viešojo subjekto sprendimus. Viešojo administravimo subjekto aktas, stokojantis informacijos, prasilenkia su gero viešojo administravimo principu (šiuo aspektu žr. LVAT praktiką, taikant Lietuvos Respublikos viešojo administravimo įstatymo normas, pavyzdžiui, 2012 m. birželio 25 d. nutartį administracinėje byloje Nr. A556-1750/2012).

Taigi, Komisija nustatė skundžiamo Sprendimo neatitiktį teisės aktų (VAĮ 10 straipsnio 5 dalis) reikalavimams, tačiau susiklosčiusi situacija lemia tai, kad pakartotinis Paraiškos nagrinėjimas, kai R. V. (*duomenys neskelbtini*) teikė Paraišką pretenduodama į 2023 metams skirtą finansavimą, kuris pasibaigęs, net ir konstatavus Pareiškėjų teisių pažeidimą neskiriant jiems finansavimo, t. y. toks teisių gynimo būdas, kai dėl prašomo finansavimo būtų iš naujo sprendžiama 2023 metais tam reikalui surinktų lėšų sąskaita, yra nebegalimas.

Įvertinus tai, kad prieš tai net du kartus Komisijos sprendimais (2023 m. rugpjūčio 7 d. sprendimas Nr. 21RE3-101(AG3-87/26-2023) ir 2023 m. lapkričio 9 d. sprendimas Nr. 21 RE3-167(AG3-148/24-2023) buvo konstatuota, jog Atsakovės sprendimai, kuriais finansavimas pagal Pareiškėjų Paraišką nebuvo skirtas, yra neteisėti, kad Pareiškėjams, siekiant apginti savo pažeistas teises ir teisėtus interesus, jau trečią kartą teko kreiptis į Komisiją, kad nuo Paraiškos pateikimo dienos (2023 m. balandžio 28 d.) praėjo daugiau kaip devyni mėnesiai ir atitinkamai Pareiškėjai prarado galimybę į Prevencinės priemonės finansavimą iš 2023 metais surinktų ir tam skirtų lėšų, nes šios lėšos skirtos 2023 metų Prevencinėms priemonėms finansuoti jau yra panaudotos – Komisija sprendžia, jog šių aplinkybių pakanka išvadai, kad Atsakovė iš naujo (pakartotinai) prioriteto tvarka turėtų atlikti 2023 m. balandžio 28 d. R. V. (*duomenys neskelbtini*) Paraiškos vertinimo procedūras, atsižvelgdama į 2024 metams surinktas ir Telšių rajono savivaldybės aplinkos apsaugos rėmimo specialiosios programos Medžiojamųjų gyvūnų daromos žalos prevencinių priemonių įgyvendinimui 2024 metams skirtas lėšas.

Nagrinėjamo ginčo kontekste taip pat pažymėtina, kad Konstitucinio Teismo, aiškinant Konstituciją, yra suformuoti imperatyvai: Konstitucijoje įtvirtintas teisingumo principas, taip pat nuostata, kad teisingumą vykdo teismai, reiškia, kad konstitucinė vertybė yra ne pats sprendimo priėmimas teisme, bet būtent teismo teisingo sprendimo priėmimas; konstitucinė teisingumo samprata suponuoja ne formalų, nominalų teismo vykdomą teisingumą, ne išorinę teismo vykdomo teisingumo regimybę, bet – svarbiausia – tokius teismo sprendimus (kitus baigiamuosius teismo aktus), kurie savo turiniu nėra neteisingi; vien formaliai teismo vykdomas teisingumas nėra tas teisingumas, kurį įtvirtina, saugo ir gina Konstitucija (žr., pvz., Konstitucinio Teismo 2006 m. rugsėjo 21 d., 2007 m. spalio 24 d., 2008 m. sausio 21 d., 2008 m. vasario 20 d., 2008 m. kovo 15 d., 2008 m. rugsėjo 17 d., 2009 m. balandžio 10 d. nutarimus).

Atsižvelgiant į tai, kas paminėta, Pareiškėjų skundas tenkintinas, o Atsakovei nustatytiini įpareigojimai.

Vadovaudamasi Lietuvos Respublikos ikiteisminio administracinių ginčų nagrinėjimo tvarkos įstatymo 20 straipsnio 1 dalies 2 ir 4 punktais, Komisija

n u s p r e n d ž i a:

panaikinti Telšių rajono savivaldybės administracijos direktoriaus Zigmo Neverdausko 2023 m. gruodžio 20 d. sprendimą Nr. R8-2289 „Dėl medžiojamųjų gyvūnų daromos žalos prevencinių priemonių diegimo finansavimo“.

Įpareigoti Telšių rajono savivaldybės administraciją atlikti 2023 m. balandžio 28 d. R. V. (*duomenys neskelbtini*) Paraiškos dėl finansinės paramos medžiojamųjų gyvūnų daromos žalos prevencinėms priemonėms diegti suteikimo vertinimo procedūras iš naujo, atsižvelgiant į 2024 metais surinktas ir Telšių rajono savivaldybės aplinkos apsaugos rėmimo specialiosios programos Medžiojamųjų gyvūnų daromos žalos prevencinių priemonių įgyvendinimui 2024 metams skirtas lėšas.

Sprendimą per vieną mėnesį nuo jo priėmimo dienos bylos šalys gali skusti Regionų administracinio teismo Šiaulių rūmams Lietuvos Respublikos administracinių bylų teisenos įstatymo nustatyta tvarka.

Posėdžio pirmininkė

Komisijos nariai

Raminta Ramanauskienė

Linas Dagys

Giedrius Jakubėnas

Vaida Paurienė

Svetlana Sinkevičienė